

Obres en l'escena

El Teatre Principal de València i el seu homònim d'Alacant realitzen aquests dies una sèrie d'obres de restauració i rehabilitació. L'adequació dels seus escenaris com a espais per a grans espectacles és el principal objectiu de les reformes.

Carles Gàmez-Francesc M. Anton

L'escena teatral valenciana no acaba mai de llevar el cartell de «tancat per reformes». A principis d'aquest any el Teatre Principal de València tancava les portes per a iniciar un conjunt d'obres en el seu interior. El teatre, propietat de la Diputació de València, anteriorment ja havia conegut una altra intervenció a càrrec del Ministeri d'Obres Públiques dins del seu programa de rehabilitació de teatres públics. Mentre el Teatre Principal de València enllesteix les seues reformes —per a l'inici de la pròxima temporada s'espera que estiga a punt—, un altre teatre, el Principal d'Alacant, entra també en un període d'hivernació forçosa per reformes.

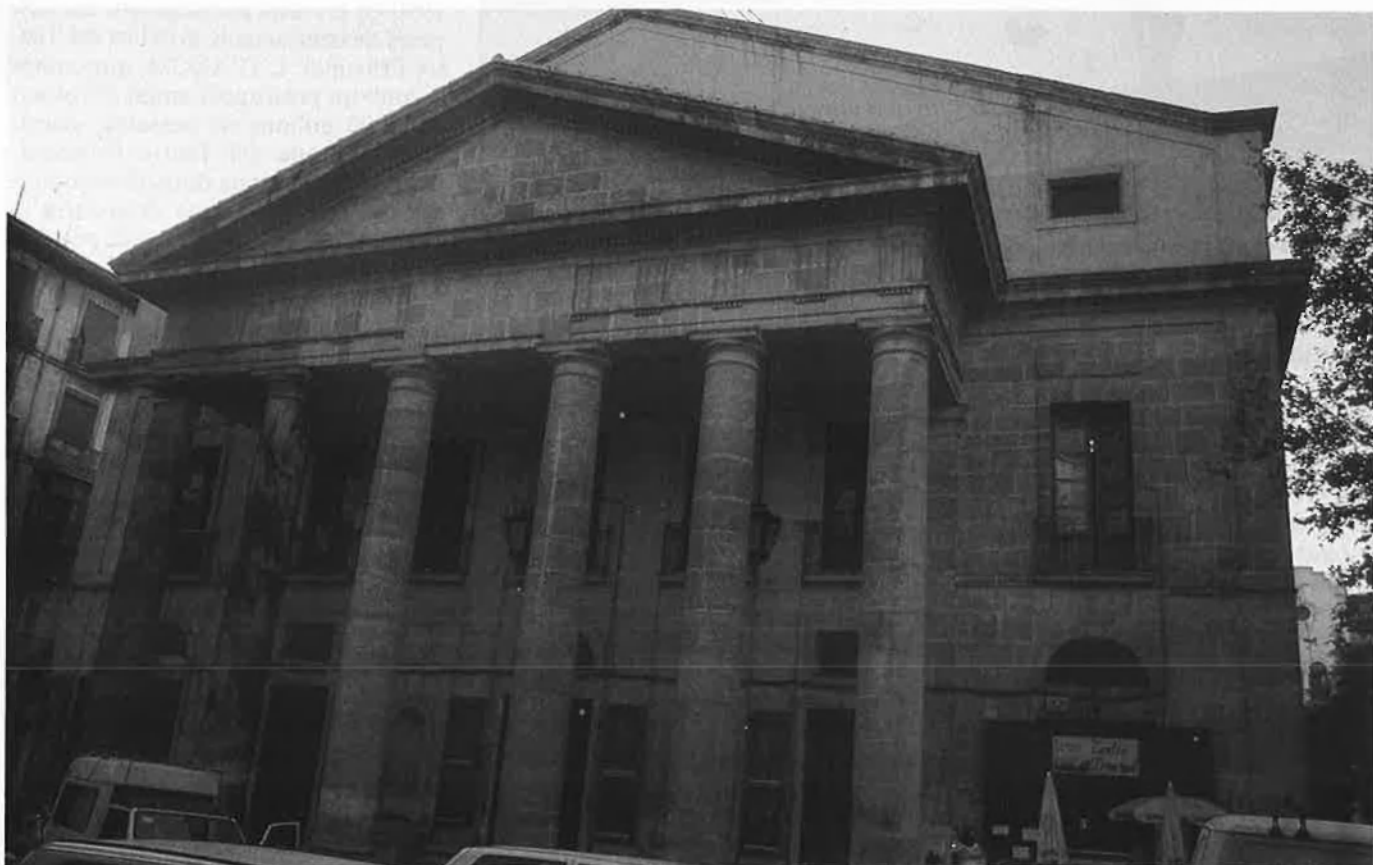
El Teatre Principal de València i el seu homònim d'Alacant són realitzacions del segle passat, com la majoria

de Coliseus dels Països Catalans. A pesar del seu nom, però, la seua gestió està en mans d'organismes diferents. Així, el coliseu valencià depèn de la Diputació provincial, mentre que la propietat del de la capital alacantina la comparteixen l'Ajuntament i la CAM —Caja de Ahorros del Mediterráneo— al 50 %. Precisament ha estat aquesta característica del teatre la que ha creat una sèrie de problemes burocràtics de cara al finançament de les reformes. El fet que el teatre no siga totalment municipal va suposar, en un principi, un obstacle a l'hora d'incloure'l dins del pla del Ministeri d'Obres Públiques per a la restauració de teatres del segle XIX que siguen propietat municipal. Finalment, el Ministeri s'ha fet càrrec del 40 % del pressupost, i l'Ajuntament i la CAM de l'altre 60 % que falta per arribar als 550 milions de pessetes que costaran les obres. Per la seua banda, la Conselleria d'Obres Públiques de la Generalitat valenciana aportarà 50 mi-

lions per a dotació tècnica i de mobiliari.

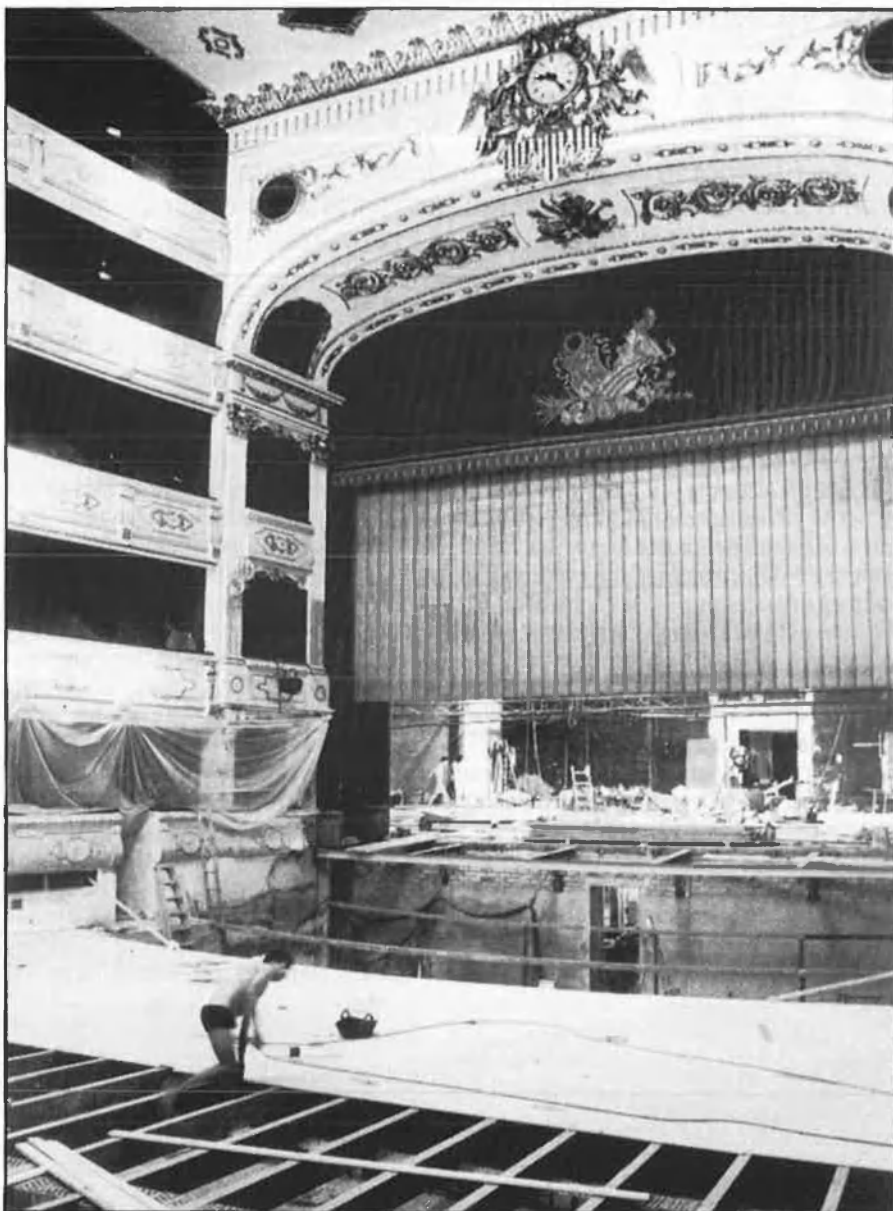
Tant les obres del Teatre Principal d'Alacant com les del de València consisteixen bàsicament a adequar els seus espais —escenaris i orquestra— als grans espectacles de caràcter líric, tot i que l'escenari del Teatre Principal de València no sofrirà modificacions. Les reformes del coliseu valencià concerneixen d'una banda les mesures de seguretat, i de l'altra a la reparació dels baixos de l'escenari i l'orquestra. Pel que fa a l'escenari del Teatre Principal d'Alacant, passarà, dels 15,70 m. d'amplària actual, a tenir-ne 19, mentre el fons augmenta de 10 a 13,5 m. Segons **Luis de Castro**, director gerent del teatre, aquesta reforma impedirà que tornen a donar-se situacions com l'esdevinguda amb motiu de l'actuació del Ballet Nacional. Disset ballarins s'hagueren de quedar fora de l'espectacle per falta d'espai.

En el calendari del MOPU s'ha fi-

FELIP HUEKTA

El Teatre Principal d'Alacant no obrirà fins a novembre de l'any 1990.

El Principal de València ha passat a dependre de l'IVAEC.

xat per al tercer trimestre de 1990 la data de finalització de les obres del Teatre Principal d'Alacant. Per a Luis de Castro, un possible retard provocaria que no es poguera arribar a temps a alguns dels actes de clausura del V Centenari de la ciutat. Si tot funciona com està previst, l'obertura del teatre es farà el novembre de 1990. Amb tota seguretat serà *La Traviatta*, dirigida per Núria Espert, l'encarregada d'obrir la temporada. Aquesta òpera, que l'actriu catalana ha dirigit en terres escoceses, passarà també per l'escenari del Teatre Principal de València.

L'obra de Verdi seria seguida per una altra producció musical, *Orfeo* de Monteverdi, estrenada fa uns mesos al Palau de la Música de València. Aquesta producció, dissenyada per l'Àrea de Música de l'Institut Valencià de les Arts Escèniques —durant

l'etapa en què ha estat dirigida per **Javier Casal**— ha estat una de les realitzacions més reeixides d'aquest organisme. Per a gener de 1991 el coliseu alacantí acollirà una coproducció de l'Àrea de Música de l'IVAECM i el Liceu de Barcelona. Es tracta d'*Il Matrimonio Segreto* de Domenico Gimarosa, amb Enedina Lloris i Glòria Fabuel en els principals papers femenins.

Aquesta òpera *buffa* havia estat assenyalada en un principi com l'espectacle encarregat d'obrir la pròxima temporada del Teatre Principal de València. A hores d'ara la programació encara no està perfilada. La presentació de l'Òpera d'Hongria i una actuació musical estel·lar són en aquest moment els únics espectacles perfilats. Pel que fa al teatre, tampoc es té encara una programació definida, tot i que hi ha conversacions per a la presentació

Pressupostos del Teatre Principal de València

1981	99.797.484
1982	137.945.774
1983	157.935.630
1984	171.935.630
1985	243.353.026
1986	290.963.792
1987	343.009.016
1988	391.696.548
1989	238.380.548

Aquestes despeses fan referència a personal, manteniment, inversions i programació.

de l'obra *Leyendas*, un vehicle interpretatiu per a les germanes Irene i Julia Gutiérrez Caba i, la versió de l'*Alicia* de Carroll de Lindsay Kemp. Fet i fet, la mateixa línia artística del Teatre Principal en els últims anys.

L'any pròxim el Teatre Principal de València serà gestionat per la Conselleria de Cultura a través de l'Institut Valencià de les Arts Escèniques. El conveni firmat entre la corporació provincial i la Conselleria tindrà una duració de cinc anys, la primera es farà càrrec de les despeses de personal i manteniment del teatre. Per la seua banda l'IVAECM, inclourà a partir de 1990 en els seus pressupostos les despeses de contractació artística del Teatre Principal. L'IVAECM, que compta amb un pressupost anual al voltant dels 800 milions de pessetes, veurà, amb l'entrada del Teatre Principal, augmentada la seua dotació econòmica. Un pressupost que depassaria la quantitat dels 1000 milions de pessetes a repartir entre la Filmoteca, l'Àrea de Música, el Centre Dramàtic, i, ara, el Teatre Principal.

Aquesta condensació teatral a l'entorn de l'IVAECM —dependent de la Conselleria de Cultura— es justificaria, per als seus impulsadors, de cara a una major rendibilització de l'escena teatral valenciana, però sobretot tindria l'argument del festival Música 92 —abans conegut per Les Quatre estacions— com la seua principal raó. El conseller **Cebrià Ciscar**, promotor de l'esdeveniment musical, i el seu director artístic, **Manuel Àngel Conejero**, actualment director del Palau de la Música, s'asseguren, d'aquesta manera, l'administració de l'espai teatral valencià. La presència d'**Antoni Tordeira**, un home pròxim a l'actual director del Palau de la Música, al capdavant del Centre Dramàtic garanteix futures operacions escèniques. □